

1. Viikingite mütoloogia ehk aaside usu järgi oli universumis üheksa maailma, millest kaks olid surnud põhjamaalaste hingede viimased asupaigad. Kui sõdalane langes lahingus, lõpetas ta jumalate asupaigas Asgårdis Odini juures, kes valitses võimsat Valhalla „langenute saali“. **Mis nime kandis aga esimene neist hingede asupaikadest?** Sinna jõudsid loomulikku surma või haigustesse surnud viikingid. „Nooremas Eddas“ on see allilm väga sarnane kristliku põrguga. Sama nime kannab Loki ja Angrboda tütar.

2. Kes on see antiikaja kuulsus, eluaastatega u 570–496/497 eKr? Ta oli pärit Samose saarelt Joonias. See kant oli Kreeka demokraatia häll, kuid küsitav pooldas poliitikas aristokraatlikku suunda. Seetõttu tekkis tal 2500 aastat tagasi demokraatidega olulisi probleeme. Küsitav rajas Sitsiilias ja Lõuna-Itaalias tegutsenud usulis-eetilis-filosoofilise salaühingu (***e liit), mis omandas suure poliitilise mõjujõu. Liit tegutses aktiivselt umbes 80 aastat. Aastast 450, kui ka Lõuna-Itaalias tulid võimule demokraadid, kiusati neid veriselt taga. Pildil kujutatakse teda Chartresi katedraali peaportaalil. Prantsusmaa, 12. sajandi keskpaik.

3. Sel Madalmaade kunstniku Gerard ter Borch`i (1617-81) maalil on kujutatud Vestfaali rahu sõlmimist. Seda rahu pidas ka diplomaatia suurkuju Henry Kissinger ääretult tähtsaks ning see leping on kõige sagedamini tsiteeritud diplomaatiline dokument Euroopa ajaloos. Rahuleping ise allkirjastati eri aegadel ja eri linnades. **Nimetage need kaks linna**, kus allkirjastati Vestfaali rahu.

4. Kujundus võib olla erinev, aga sisu sama. **Kelle järgi seda tööriista nimetatakse** (****i kahvel)?

5. 1922.a augustis soovis Royal Air Force'isse teenima tulla reamees John Hume Ross, kes aga kõrvale jäeti, kui selgus et tegu on valenimega. Mees muutis nime ja 1923. aastal ühines Royal Tank Corps'iga kui T. E. Shaw ning lasi 1925 end sealt lennuväkke üle viia. 1926-28 teenis ta Briti Indias. Siis oli aga sunnitud pöörduma tagasi Suurbritanniasse, kuna hakkasid ringlema kuulujutud, et ta osales spioonitegevuses. Teenistusest lahkus ta alles 1935. **Kes?**

6. Pildil on ehtne inglise dändi (dandy). XIX sajandi algul sõnastati „ideaalse džentelmeni“ reeglid, mis puudutasid nii käitumist kui riietust. Mida tollane dändi pidi nende reeglite kohaselt vähemalt kuus korda päevas vahetama?

7. . Kes on see riigimees XX sajandist?

8. Meie poliitikuid on sageli siunatud selle eest, et nad unustavad mineviku, aga veelgi enam saavad nad võtta selle eest, et neil puudub tuleviku visioon. Tallinnas, Börsi käigu sillutise kividel (Ajaloomuuseumi ehk Suurgildi maja kõrval) on kirjas kõik see, mis toimus meil juba näiteks 10 500 eKr või 3000 eKr, aga ka see, mis saab toimuma näiteks aastal 2136 pKr (Eestis on täielik päikesevarjutus), või aastal 2418 pKr (Eesti Vabariik tähistab 500. sünnipäeva). Selles reas on ka aasta 2384 pKr. Mis olulist peaks sel aastal Eesti jaoks toimuma?
9. 1979. aastal sai Margaret Thatcherist Suurbritannia ajaloo esimene naispeaminister. Sisenedes oma residentsi Downing Street 10, tsiteeris ta palvet: „Kus on vead, toogu me õigust, kus on kahtlused, sinna me toome usku, ja kus on lootusetus, sinna toome lootust.“ Kelle palve see on? Küsime isikunime.
10. Küsime terminit, millega tähistati endisaegset suvel Kagu-Eestis peetud külapidu. Peo sugemed pärinevad kiriku sisseõnnistamise või kiriku nimepäevast, mida pidulikult tähistati. Eesti alal püsis selle seostumine kirikupühaga kõige kauem Setumaal. Saksamaal on nähtus ja vastav rahvatants populaarsed tänini. Meeleolu loomiseks kuulete aastail 1962-88 tegutsenud Hollandi šlaagriduolt, (kelle nimi De ***klanten, rahvusvaheliselt saksapäraselt ***musikanten) lugu ***-Tango.

- 11.** Teise maailmasõja ajal levis USA-s nn joonimise praktika, mille jaoks leiutas Maksymilian Faktorowicz (Max Factor Sr.) erilise seadme, kus kasutas kruvikeeraja käepidet ja jalgratta tugijalga, lisades neile spetsiaalse pliatsi. **Mida joonistati sellise seadme abil?**
- 12.** 1932.a surnud (enesetapp) Rootsi tööstur Ivar Kreuger kontrollis ühel ajahetkel sellest maailmatoodangust 75 %. **Mille toodangust?**
- 13.** Tanet Partners koostas eelmisel aastal (2016) saja kõige mõjukama brändi raporti. Seda tehti analüüsides pea tuhandet firmat viiekümnes eri tööstusharus. Brändiindeksi välja arendamiseks võtsid nad arvesse brändi äratuntavust ja klientide eelistatavust ning mõõtsid brändi rolli ettevõtte üldises väärtuses. Indeksi kohaselt on viis kõige võimsamat brändi:
1. ***
 2. Hershey
 3. Bayer
 4. ***
 5. Apple
- Lisa puuduvad!**
- 14.** BENU Apteek on üle-euroopaline apteeki ühendav kaubamärk. Täna tegutseb Hollandis, Ungaris, Tšehhis, Šveitsis, Lätis ja Leedus juba üle 1000 BENU Apteegi. 2013. aasta kevadel jõudis BENU kaubamärk ka Eestisse. 'BENU' on pärit egiptuse mütoloogiast. **Mida-keda BENU seal tähendab?**
- 15.** Sellel puul on kõige suuremad käbid maailmas. Suurima leitud käbi pikkus on 65 cm, keskmiselt on nad aga 25-50 cm pikad. Pildil võrdlus hariliku männi käbiga. **Mis puu** (lad.k. *Pinus lambertiana*)? Puu maksimaalne registreeritud kõrgus on 81,7 m, olles sellega männi perekonna kõige kõrgem esindaja.

- 16.** Võrumaal tegutseb akna- ja uksekomponente valmistav firma Barrus. Selle juuresolevalt logolt on eemaldatud üks loom. Seda looma küsimegi – kes on **barrus**? Maailmast leiab samanimelisi ettevõtteid veel, aga neil on muud tegevusalad.

barrus

- 17.** Lennuki Junkers-87 eestvaates on näha, et selle lennuki tiibadel on omapärane murd, mille kohas on lennuki tiivale kinnitatud telik. See võimaldas konstruktoritele vähendada teliku kõrgust. Sellist tiivaehitust nimetatakse ka „pööratud ***ks“. Tärnide asemele käib üks linnunimi. Ka vasakpoolset naisterahvast on kutsutud sama linnunimega. Mis lind?

18. Mis tõugu koer?

- 19. Mis taim?** Selle päritolumaaks peetakse Mehhikot. Vanade asteekide jaoks oli ta üks põhitoidus. Talle pühendati usulisi rituaale, kus osa saagist tänumeeles jumalatele annetati. Küsitava põldudega läks aga samamoodi nagu kinoapõldudega. Hispaanlastest vallutajad (konkistadoorid) käskisid need hävitada. Ka taime kasulikud omadused ja kõrge toiteväärtus avastati taas alles hiljuti. Ta on pikkade punaste õiekobaratega üheaastane rohttaim. Taimel on leekivpunased lehed ja see võib kasvada 30-90 cm kõrguseks. Tänapäeval kasvatatakse Eestis ja mujalgi peamiselt dekoratiivtaimena. Neid on mitu erinevat liiki, toidutaimena kasvatatakse ainult valgete seemnetega teisendit. Seemned on võrreldes enamiku teraviljadega valgu- ja mineraalaineterikkamad. Neis sisalduvad aminohapped on hästi tasakaalustatud. Durumnisujahuga võrreldes sisaldavad seemned kaks korda rohkem rauda ja neli korda rohkem kaltsiumi.

- 20. Kes laulavad?** Naishääl on selle laulu sõnade ja ka veel ca 600 laulu sõnade autor, 2016. aastal tähistas ta oma 75. juubelit.

21. Eesti sügavaim puurauk puuriti aastail 1989-90. Selle sügavus on 815,2 m ja asub Soovälja lagedal Hiiumaal, Kärkla meteoriidikraatri süvikus. **Kus asuvad** aga Eesti sügavuselt teine ja kolmas puurauk (kaks kohta)? 721,2 m sügav oli esimeseks aastail 1939-69, 787,4 meetrine aga 1969-90.

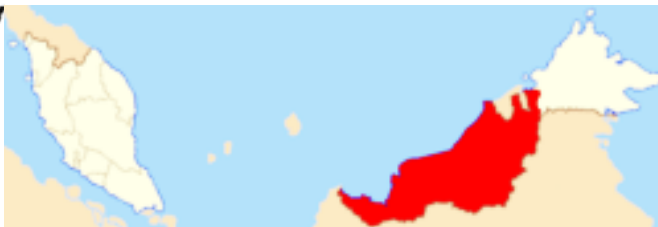
22. Millist Eesti linna on kujutatud sel 1950ndate algul tehtud plaan-eskiisil? Pildi keskel paistab Stalini kuju. Ei realiseerunud...

23. Aktivistid on aeg-ajalt rääkinud vajadusest rajada avad läbi Väikese väina tammi. Tegelikult üks selline, tammist lõuna ja põhja poole jäävat merd ühendav kraav seal juba on. **Mis nime see kannab?** Kraavi puhastamise toetuse fondi koguti mh ka juba 4. korda Orissaare

jahisadamas uue aasta tervituseks vette kargamise üritusega Karsumm. Paari nädala eest õnnestuski alustada kopatöödega, eesmärgiks väina pooli ühendav kraav puhastada setetest ja suudmed pilliroost, tagamaks veele vaba vool, kaladele rände ja väiksematele veesõidukitele tammi alt läbipääs.

24. See on Kalimantani saare loodeosas asuv Malaisia osariik. Piirneb Brunei ja Indoneesiaga. Osariigi pealinn on Kuching, mis asub osariigiga samanimelise jõe ääres. Küsitav on tuntud kui ninasarviklinnu maa, seda lindu on kujutatud ka osariigi vapil. **Mis nimi?**

25. **Kus asus** Vene impeeriumi esimene merekuurort? Algusaastana on toodud nii 1812 kui 1813. Soovime täpset kohanime.

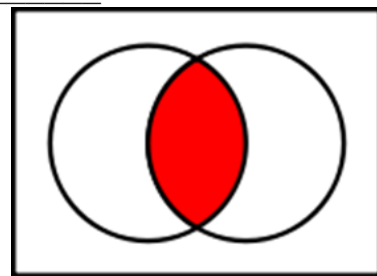
- 26.** Küsitav on vene talupojakultuuri mütoloogiline kevad-suvine rituaalne isik. Teda kujutati valges kleidis tütarlapsena, käes tammeoks. Suvistetel oli tema ärasaatmine kevade lõpu sümboliks ning kombetalitus pidi sügisel kindlustama hea viljasaagi. Õlgedest topis põletati ning maeti rituaalse itku saatel. Samanimeline on ka 1152. (?) a. asutatud Vene linn, tänane oblastikeskus, kust pärinesid Godunovide ja Romanovite dünastiad. **Mis nimi?**
- 27.** Läbi aegade on selliseid abielupaare vaid neli. Nimetame neist Gerty Theresa ja Carl Ferdinand Cori ning May-Britt ja Edvard I. Moseri. **Nimetage ülejäänud kahe paari perekonnanimed.** Kusjuures ühe olulise erinevuse tõttu ei lähe arvesse võimalik viies paar – Alva ja Gunnar Myrdal.
- 28.** Kirikuisad vajasid patte, et kogudusi kontrolli all hoida. Piibel pakkus neid lugematul hulgal ning VI sajandil valis paavst Gregorius I mõne suurema neist ka välja. Lõpuks kärbiti loetelu seitsme surmapatuni (lihahimu, laiskus, aplus, viha, uhkus, kadedus, ahnus). **Kes oli see kärpija** või loetelu koostaja? Tema eluaastad on u. 1225 kuni 1274, tegi ta seda raamatus „Summa theologica“.
- 29.** Kuulsa rokokoo kunstniku Antoine Watteau (1684-1721) teos *L'Enseigne de Gersaint* 1720. aastast (tõlkes umbes: Gersaint'i poe märk; Gersaint oli kunstikaupmees ja Watteau sõber). **Milline detail sellel teosel sümboliseerib päikese loojangut?**

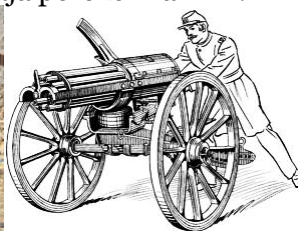
- 30.** Millise šoti klanni embleem? Nende tartaani värvid on ajaloos paaril korral uuenenud, kuid jõudnud tükikesena ka Kuule. Näete tänapäevast värvinäidet.

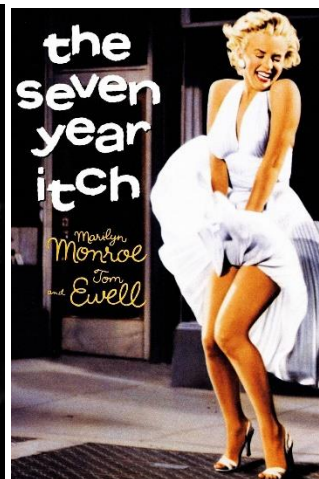
- 31.** Küsitav arvjoonis on vahend hulgateoreetiliste operatsioonide ning lausearvutuse valemite illustreerimiseks. Neil diagrammidel kujutatakse hulkasid ning nende omavahelisi suhteid tasandile joonistatud piirkondadena. Neid saab kasutada muuhulgas hulkadevaheliste võrduste mittekehtivuse demonstreerimiseks. Hulkade puhul kehtivate universaalsete võrduste tõestamiseks neid aga kasutada ei saa, sest suvalise hulga esitamine punktihulgana tasandil ei ole õigustatud. Diagrammid võttis XIX sajandi teisel poolel kasutusele Briti loogik John *** , tema järgi ongi need nime saanud. **Mis nimetus?**

- 32.** Küsitav on selline automaatne tulirelv, mille laadimis-vinnastamismehhanism toimib ühe keskse telje ümber ringjalt asuvate vintraudade kimbu (pundi) pöörlemise tagajärjel. Sel põhimõttel toimiva kahuri ehitas ameeriklane Richard *** aastal 1861 ja patenteeris 1862 oma leiutisena (***i kahur). 1911 asendas selle nt USA sõjaväes Maximi kuulipilduja. Teise maailmasõja järel prooviti kasutada mehhanismi käitamiseks käsitsi vântamise asemel elektrimootorit. Tulemus oli eriti hea. Loodi 20 mm automaatkahur, mis sai tüübitähiseks M61 Vulcan (pildil). Relv võeti kasutusse 1949. aastal ning on relvastuses tänapäevani. ***i põhimõttel toimivad automaatsed tulirelvad on tänapäeval oma tulejõu tõttu sõjanduses väga hinnatud, neid kasutatakse nii jalaväetoetuseks, pardarelvadeks kui ka vaenulike lendobjektide tõrjes. **Mis see on** või mis oli leiutaja perekonnanimi?

- 33.** 15.11.1988 startis Baikonuri kosmodroomilt korduvkasutusega kosmosesüstik Buran, mida N.Liidu kosmoseajalugu peab oma auks ja uhkuseks. Buran oleks pidanud tegema sadu lende, paraku jäi esimene start ka viimaseks. Burani ehitustööd algasid 1976, seotud olid sellega kõik tollased liiduvabariigid. Olulise panuse andis ka üks Eesti ettevõtte, mille mälumängurid osalesid Eesti tippvõistlustel. **Nimetage see ettevõtte.**
- 34.** Pildil on erikujuline parfüümpudel, mis imiteerib kuulsat Marilyn Monroe poosi filmis *Seitse aastat kihku*, aga ka teatud struktuuri mudelit. Pudeleid on ka teistsuguse kujuga. Pudelites olev ainulaadne lõhn on iga kord saadud unikaalse retsepti tulemusel. Piisab ka kolmest tähest, et vastata, **mis lõhn on taolistes pudelites?**
- 35.** Grammy auhindade jagamisel 2000.a veebruaris kogus küsitav muusik oma albumiga *Supernatural* kaheksa auhinda. Sellega kordas ta Michael Jacksoni rekordit aastast 1984. **Kes on see muusik?** Kuulete sellelt albumilt aasta parimat salvestust ja aasta laulu *Smooth*. Küsitav esineb koos Rob Thomasega.

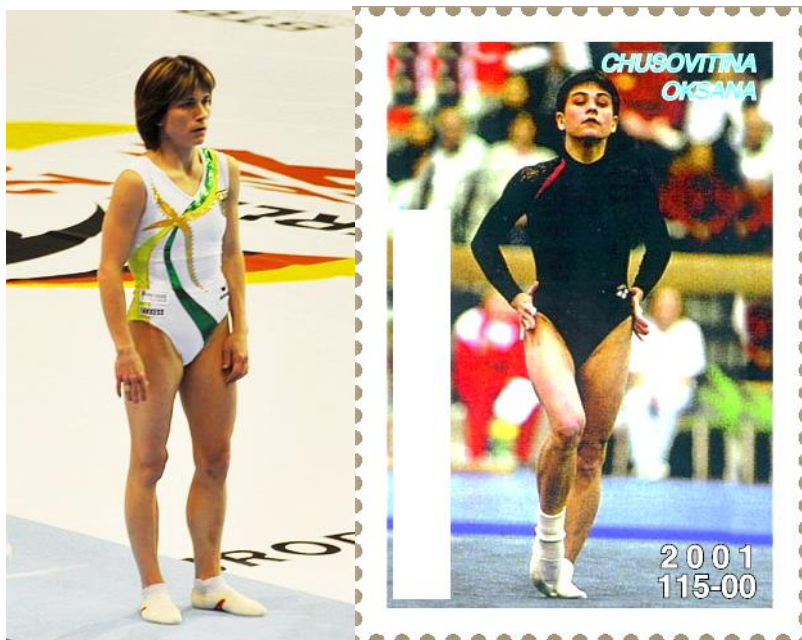
36. Suveolümpiamängude ajaloos on vaid ühel korral Eesti võitnud ühel alal kaks medalit. **Kes sellega hakkama said?**

37. Meie olümpiavõitja ning eksriigikogulane Erki Nool oli tubli kergejõustiklane, selle ala Eesti meistrivõistluste medaleid on tal ligi paarkümmend. Ometigi on tal ka üks pronksmedal hoopis teiselt spordialalt. Pärineb see aastast 1998. **Mis ala?** Tegemist on võistkondliku medaliga, üheks võistkonna liikmeks oli Märten Kross.

38. Krants Pickles - jalgpallimaailma kuulsaim koer. **Miks?**

39. Pildil on kolmekordne maailmameister Oksana Tšusovitina. Olümpiaajalugu on ta teinud kui vanim osalenud naissportvõimleja (41-aastasena) ja esimene, kes osalenud seitsmel olümpial. Võistelda jõudis ta veel N.Liidu eest, esimesel olümpial osales 1992 Ühinenud võistkonnaga, kus saadi naiskondlik kuld. **Nimetage veel kaks riiki**, kelle olümpiakoondises ta on osalenud – üks neist pani ta ka margile, teisele tõi ta Pekingist hõbemedali toenghüpetes.

40. Ta sündis 1906 Riias ärimehe perekonnas, 1915 koliti Tallinna. 1925 abiellus hilisema Tallinna Merekooli direktoriga. 20-aastaselt hakkas tennist mängima. Enne II maailmasõda oli Eesti parim naistennisist, 1930–42 üksikmängus 9- ja paarismängudes 10-kordne Eesti meister. Osales kõigil sõjaeelsetel maavõistlustel (võitis 11 üksikmängust 8), oli nii üksik- kui ka paarismängudes Soome (1938.a kolmekordne), Läti ja Leedu lahtiste mv-te võitjaid. Sageli mängis 30ndatel segapaari Vitas Gerulaitise isaga. 1944 põgenes Rootsi, hiljem asus USAsse, kus suri 2002. **Kes?**

41. Eesti teatri aastaauhindu jagab Eesti Teatriliit alates 1961. aastast - kord aastas, 27.märtsil, rahvusvahelisel teatripäeval. Alates 2007 käib igale laureaadile antava Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali rahalise stipendiumi juude ka auhind, mille idee autoriks on Ene-Liis Semper ning teostajaks klaasikunstnik Ivo Lill. **Mis nime see auhind kannab?**

42. Kes on pildil olev lipnik? Pärast Veebruarirevolutsiooni sai lipnikust polgu täitevkomitee liige ja ta kuulus Novgorodi linna nõukokku. Oktoobrirevolutsiooni aegu ja järel töötas seal linnateatris. 1918. aasta augustis jõudis ta Eestisse tagasi. Kuigi ta oli oma hääle rividrilli, karjumise ja käsklustega ära rikkunud, mängis küsitatav sama aasta septembri esimestel päevadel "Estonias" Piibelehte.

43. Ta on kehtanud kangelaspilooti (Sasha Hoho, pildil) Roland Emmerichi katastrooffilmis „2012“, teinud kandva rolli „Resident Evil’i“ kahes viimases osas, löönud kaasa telesarjades „Mägi“, „CSI: Miami“, „NCIS: Kriminallistid“ jpm. Tuntud on ka tema isa, onu, onunaine ja onupoeg. **Kes?**

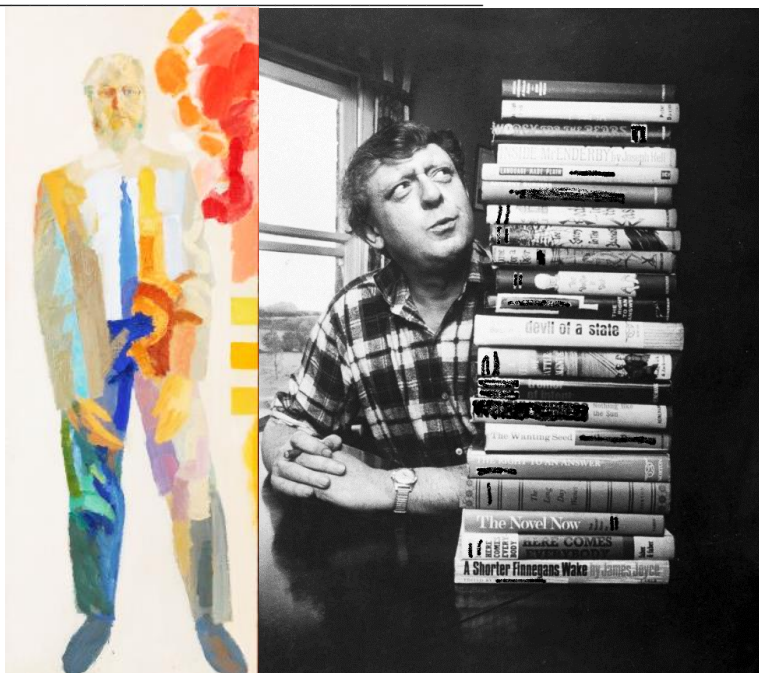
44. Tema kohta öeldi, et ta oli “näitleja jumala armust” ja see ei ole päris niisama sõnakõlks. Nõukogude laagrites hukkunud Poola päritolu tsaariarmee aadliverd staabikapteni poeg sai kõrgelt hinnatud näitlejaks läbi mitme veidra juhuse. Oli 1991 üks viimaseid, kes sai Nõukogude Liidu rahvakunstnikuks. Filmid: „Kilp ja mõõk“, „Peegel“, „Nostalgia“, „Mu õrn ja hell metsloom“ jpt (kokku cá 80). **Kellest jutt?**

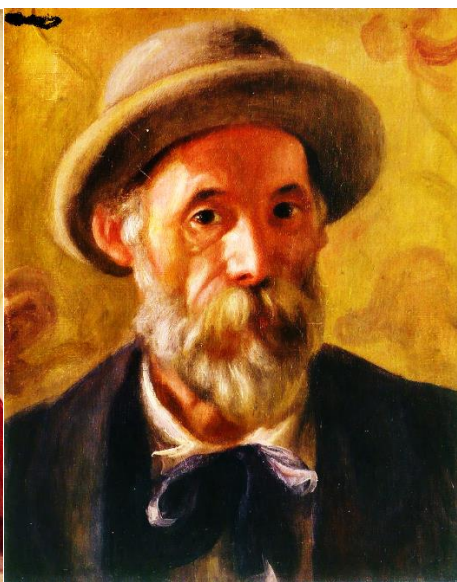
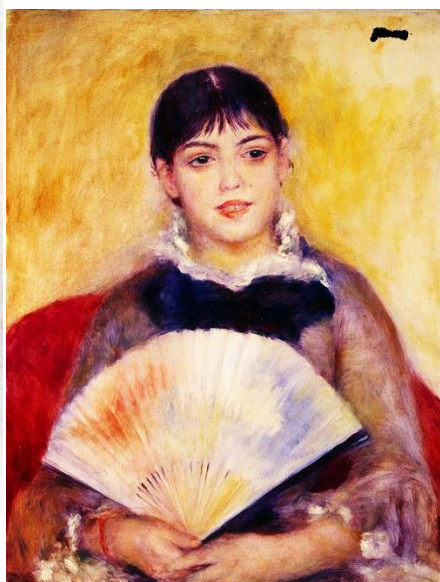
45. Kes oli see abielupaar? Palume ka naispoole neiupõlvenime. Nende vanusevahe oli 36 aastat. Enamuse 34 aastat kestnud abielust elasid nad Genfi järve ääres ning New York Timesi järelehuüdes 1991 lahkunud prouale öeldi: „Nende kodust sai omamoodi intellektuaalide kogunemiskoht. Paljude teiste seas külastasid perekond ***id Pablo Casals, Nikita Hruštšov, Jawaharlal Nehru ja Zhou Enlai.“ 18-aastaselt abiellunud naise tema mehega ühevanune isa oli nii nõrдинud, et jättis tütre pärandusest ilma. Abielust sündis kaheksa last.

46. Kes maalis keda?

47. Ta on kasutanud ka nime Joseph Kell, sünninimi oli John *** *** Wilson, eluaastad 1917 kuni 1993. Inglise romaanikirjanik, kriitik ja kirjamees, kelle kaasaja dilemmade ilukirjanduslik uurimine on ühendatud vaimukuse, moraalse tõsiduse ja väikese veidrusega. Kes?

48. Kes on kunstnik?

- Naine muhvinga, pliiats ja tint paberil, 1883–84; Puškini Muuseum, Moskva.
- Tütarlaps lehvikuga, õli lõuendil, 1881; Riiklik Ermitaaž, Sankt Peterburg.
- Autoportree, 1899, Clark Art Institute, Williamstown, USA

49. Kuidas nimetati seda subkultuuri? Esimesed esindajad (umbes 1958– 59) olid pärit tugevast keskklassist, enamasti olid nad juudi päritolu rõivatootjate järeltulijad. Varased ***id olid perfektsionistid, tõelised stiilgurud, kelle lemmikriietuseks olid kitsa lõikega itaalia ülikonnad. Nende muusikaline maitse varieerus rhytm'n'blues'ist modernjazzini. Nende elustiil levis eriti Londonis ja Lõuna-Inglismaal. Algupäraste ***ide liikumise haripunkt oli 1963– 65. *** ei tahtnud raisata auto või "õlise" mootorratta peale. Palju ilusam ja elegantsem oli itaalia motoroller, mida hooldati ja kaunistati nagu osa garderoobist. Tormiline elu koosnes ööklubidest ja pidudest, mida sai amfetamiini abil valulikult pikendada. 1967. aastaks oli suuresti kõik, kuigi edasiarendusi võib näha ka mõnes tänases subkultuuris.

50. Kuuldav laul (*La Danza*) on kindlasti kõigile tuttav, kuid kes on helilooja?

51. Millisest linnast kirjutab Raimond Valgre nii oma valsis?

*Meil Eestis on linnasid palju,
hulk laulegi loodud on neist
küll Tallinna tornidest,
Viljandi järvedest, küll Tartust
ja Emajõeest.*

*Ka linnast, mis ***,
teil paljugi laulda ma võiks
seal elavad tuhanded nägusad
neiud, kes tublid ja armsad kõik.*

*Ma *** neide tean, ahollahoo!
Neid ikka kiitma pean, ahollahoo!
Kas ei ole see õnnelik voorus,
mitte iialgi südamest kaotada noorust?
Nende mõtted on siirad, head, ahollahoo,
ja alati püsti neil pead, ahollahoo!*

52. Vähemalt kahel maailmakuulsal heliloojal on sünnitunnistusel teised eesnimed kui need, mille all me neid tunneme. **Kes olid need mehed**, kelle 19. sajandi esimesel poolel väljastatud sünnitunnistustel seisab vastavalt Joseph Fortunin François ja Alexandre-César-Léopold?

53. Ta sündis 1964 Tallinnas. Lõpetas 1989 TPedI eesti keele õpetaja diplomiga. 1999 ja 2003 kandideeris Eesti Kristliku Rahvapartei nimekirjas Riigikokku. Lastekirjanikuks saanud ta seetõttu, et Astrid Lindgren oli seda unes soovitanud. Kulka kirjanduse sihtkapitali aastapreemia (2011), Nukitsa konkursi võitja 2014 ja 2016. Teoseid: "Tere, Volli!", "Inglid kuuendas B-s", "Volli vanad vigurid", "Kriminaalne koolipapa. Viienda a kriminalistid", "Algaja ajaränduri seiklused" jt. **Kes?**

54. Esimesel pildil on kunstniku ja illustraatori Natalia Povalyaeva joonistatud kalambuur ehk sõnamäng ühest raamatust. Teistel selle teose järgi tehtud filmi plakat. **Nimetage kirjanik ja teos.**

55. Kes loeb kelle luulet kogust „Pätivile“?

56. 1996. aasta maist juulini valmistas Saku Õlletehas kirjanike toetamiseks eriõlut. 5,3% kangusega tume õlu villiti 0,33 l pudelitesse. Toode kandis Eesti kirjandusteose nime. **Mis nime?** Eelmisel suvel oli saadaval samanimeline, tootjaks Victory Art / Õllenaut (Venemaa, Eesti), pdl 0,44 l., alc 9,0 %vol. Kõrval näete peategelast Saku õllesildil.

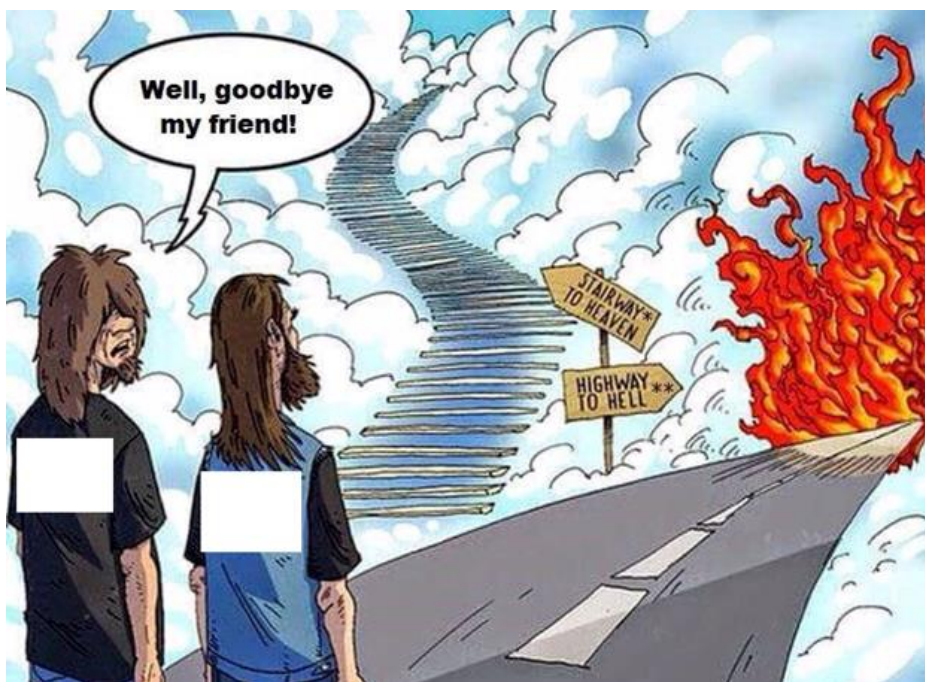

57. XVII sajandil tegutsesid Ameerika Rootsi koloonias kaks Revali meest. Seda võiks pidada esimeseks märkeks, mis seob Eestit Ameerikaga, kuigi ilmselt need kaks meest eestlased ei olnud. Tallinna ülikooli doktorant Maarja Merivoo-Parro väidab, et „Eestlased olid sellepolest haruldased immigrandid Ameerika Ühendriikides, et meie ründasime Ameerikat kohe kahelt rannikult korraga“. Üks vanemaid ja suuremaid eestlaste asundusi oli 1900.a. Wisconsinis osariiki rajatud küla. Seal oli oma kirik ja räägiti kuni 80 elanikust. **Mis oli selle küla nimeks?** Selle tekkimist ja elu-olu külas on kirjeldanud Ain Kalmus romaanis *Hingemaa* (1948, Vadstena). Ivo Linna on aga laulnud laulu, mille refräänis esineb küsitav nimi. Laul algab nii: *Su silmades on sillerdamas saladuste järv/Su silmadel on suveõhtu sinitaeva värv/Su pilgus peitub vallatus. Kes vaatab sinna vaid/See pimestub ja piinarikkalt armub sedamaid.*

58. **Mis on** Põhja-Korea edukaks ekspordiartiklaks, mida eriti hinnatakse sellistes maades nagu Angola, Tšaad, Senegal, Ekvatoriaal-Guinea, Djibouti? Hiljuti saadeti üks partii taolisi tooteid Zimbabwe, kuid näiteks Gambia tellimus tuli tühistada. Läbirääkimised käivad aga Venetsueelaga, kuid seoses kehva majandusliku seisuga on need praegu “külmutatud”. Tegu ei ole relvadega.

59. Valuteadlaseid nimetatakse mõnedes keeltes ka algoloogideks (kreeka sõnast *algos* – valu). Eesti Valu Seltsi juhhib tuntud telenägu MisKusMillal? saatest dr Boris Gabovitš. Maailmas aga jaotatakse valu taluvuse järgi inimesi nelja rühma. Kaks keskmist on näkineid ja uinuv kaunitar. Kõige kõrgemat ja kõige madalamat astet iseloomustatakse ühe tuntud kirjaniku kahe tegelase järgi. **Nimetage see kirjanik.**

60. Loodetavasti selline kohtumine Taevatrepi ja Põrgumaantee (Stairway to Heaven / Highway to Hell) ristmikul nagu antud karikatuuril on kujutatud, niipea ei toimu. **Mis on** aga meeste **seljale kirjutatud** (erinevad kirjad)? Küsitud ei ole isikunimesid.

Eesti Maakilb 2016/2017. Superliiga finaal. Paide, 18. märts 2017

1.	Hel
2.	Pythagoras
3.	Münster, Osnabrück
4.	admiral Nelson
5.	Thomas Edward Lawrence
6.	kindad
7.	Woodrow Wilson
8.	100. laulupidu
9.	Assisi Franciscus
10.	kirmas
11.	jalgadele sukajooni
12.	tuletikud
13.	Coca-Cola, Walt Disney
14.	fööniks
15.	suhkrumänd
16.	elevant
17.	kajakas
18.	turkmeenia alabai
19.	rebashein
20.	Uno Loop, Valli Ojaverre
21.	Ruhnu, Jõhvi
22.	Viljandi
23.	Tillunire
24.	Sarawak
25.	Kadriorg
26.	Kostroma
27.	Curie, Joliot-Curie
28.	Aquino Thomas
29.	Kuningas Loius XIV portree
30.	Armstrong

31.	Venni diagramm
32.	gatling
33.	Vändra TK Mistra
34.	DNA
35.	Carlos Santana
36.	Alfred Neuland, Jaan Kikkas
37.	purjetamine
38.	MM karika leidja
39.	Usbekistan, Saksamaa
40.	Veera Nõmmik
41.	Theodori silm
42.	Ants Lauter
43.	Johann Urb
44.	Oleg Jankovski
45.	Charlie Chaplin, Oona O'Neill
46.	Enn Põldroos Tiit Pääsukest
47.	Anthony Burgess
48.	Pierre-Auguste Renoir
49.	modid
50.	Gioachino Rossini
51.	Narva
52.	Verdi, Bizet
53.	Ilmar Tomusk
54.	Vladimir Nabokov, Lužini kaitse
55.	Jürgen Rooste, Andres Vanapa
56.	Keisri hull
57.	Irma
58.	monumendid
59.	Hans Christian Andersen
60.	Led Zeppelin, AC/DC

Küsimused: Marju Kõivupuu, Jaanus Moppel, Koit Nook, Aare Olander, Indrek Salis, Tenno Sivadi, Tõnu Talve